

Specialiseringsforløb for social- og sundhedsassistenter i demens

Et særskilt modul til dig der er social- og sundhedsassistent

April 2025

Specialiseringsforløb for SSA i demens

Velkommen på det nationale specialiseringsforløb for social- og sundhedsassistenter i demens!

Du kan her læse om forløbet i følgende punkter:

1) Forløbets formål.....	1
2) Forløbets organisering	1
3) Adgangskrav	2
4) Merit	2
5) Bevis og titel.....	2
6) Bedømmelse og prøveform.....	2
7) Undervisers rolle, herunder vejledning	3
8) Specialiseringsforløbets målgruppe	3
9) Overordnet tilrettelæggelse	4
10) Typer af læringsaktiviteter	5
11) Læringsudbytte.....	6
12) Specialiseringsforløbets temaer	6
13) Sammenhæng mellem temaer og læringsudbytte	7
14) Undervisningsoversigt.....	12
15) Læringskontrakt.....	16

1) Forløbets formål

Specialiseringsforløb for SSA i demens er medvirkende til, at vi fortsat kan have et godt sundhedssystem til nytte for både det enkelte menneske og samfundet. De studerende får gennem forløbet mulighed for at tilegne sig viden, færdigheder og kompetencer på et specialiseret niveau til at arbejde med mennesker med demens. Det inkluderer at foretage vurderinger og lægge handleplaner for at øge fysisk sundhed samt social og mental trivsel med vægt på at skabe tryghed og sikkerhed samt maksimal livskvalitet for mennesker med demens og deres pårørende.

2) Forløbets organisering

Kommuner og regioner er ansvarlige for at sende medarbejdere afsted til specialiseringsforløb, og modtager midler til dette som del af bloktilskuddet for 2025 og frem.

Specialiseringsforløbet for SSA i demens udbydes nationalt på Professionshøjskolerne i Danmark.

Specialiseringsforløbet udbydes som særskilt modul i overensstemmelse med lov om åben uddannelse (jf. LBK nr 117 af 31/01/2024) samt bekendtgørelse om særskilte moduler (jf. LBK nr 1793 af 27/12/2018).

3) Adgangskrav

Kravene, der skal være opfyldt for at blive optaget på specialiseringsforløbet som udviklet i forlængelse af finansloven à 2019 er følgende:

- Dansk autorisation som social- og sundhedsassistent
- Mindst to års relevant erhvervserfaring efter opnået autorisation
- Specialiseringsforløbet foregår under ansættelse, og der skal foreligge en aftale med arbejdsgiveren om deltagelse i teoriundervisningen og en læringskontrakt som udarbejdes i samarbejde mellem deltager og arbejdsgiver. Læringskontrakten beskriver, hvad deltageren særligt fokuserer på under specialiseringsforløbet.

4) Merit

Der kan søges om merit, hvis den studerende har opnået tilsvarende kvalifikationer ved at bestå uddannelseselementer fra en anden dansk eller udenlandsk videregående uddannelse. Afgørelsen træffes på grundlag af en konkret faglig vurdering. Der gives merit efter en individuel kompetencevurdering af, i henhold til bekendtgørelsen om kompetencebevis i henhold til bekendtgørelse om realkompetencevurdering ift. akademi- og diplomuddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område BEK nr 1328 af 20/06/2021 § 9.

Det særskilte modul, som udgør det formelle uddannelsesmæssige grundlag for specialiseringsforløbet i demens kan give merit ind i en akademiuddannelse, fx Akademiuddannelsen i sundhedspraksis.

5) Bevis og titel

Efter gennemført forløb udsteder professionshøjskolen et bevis for, at du har bestået det særskilte modul "Specialiseringsforløb for SSA i demens".

6) Bedømmelse og prøveform

Specialiseringsforløbet afsluttes med en intern prøve der afspejler mål for læringsudbytte for hele specialiseringsforløbet på 10 ECTS. Prøven bedømmes efter 7-trinsskalaen jf. bekendtgørelse om karakterskala ved uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område, BEK nr. 1125 af 04/07/2022. Når du starter på specialiseringsforløbet, er du automatisk tilmeldt prøven. Det er ikke muligt at framelde sig prøven. Manglende deltagelse i prøven betragtes som et brugt prøveforsøg, medmindre den manglende deltagelse er forårsaget af sygdom, der kan dokumenteres. Der er i alt 3 prøveforsøg.

Prøvens form

Prøven er en mundtlig prøve kombineret med et praktisk produkt og en skriftlig opgave.

Det praktiske produkt skal dokumentere, at du har gennemført forbedringsarbejde i praksis på din arbejdsplads. Fx kan du dokumentere det med billeder, video, en udfyldt PDSA, et driverdiagram eller en plakater eller andet formidlingsmateriale, du har brugt på din arbejdsplads.

Den skriftlige opgave er kendetegnet ved:

- at du redegør for dit arbejde med PDSA'er og her overvejer hvordan du har brugt modulets teorier og/eller værktøjer
- at du redegør for dine refleksioner over processens forløb
- at den har et omfang på maksimum 3 normalsider (1 side = 2400 anslag)
- at den sammen med det praktiske produkt danner grundlag for den mundtlige prøve.

Den mundtlige prøve har en varighed på i alt 30 minutter, der har følgende omtrentlige fordeling:

- 5 minutter til et mundtligt oplæg
- 15 minutter til dialog
- 10 minutter til votering og tilbagemelding til den studerende

Prøvens bedømmelse

Bedømmelsesgrundlaget er modulets samlede læringsudbytte. Bedømmelsen sker som en samlet helhedsvurdering af det praktiske produkt, den skriftlige opgave og den mundtlige præstation. Der gives en samlet karakter efter 7-trins skalaen.

Prøven er bestået, når du har opnået karakteren 02 eller derover. Beståede prøver kan ikke tages om. Bestås prøven ikke, indstilles du til omprøve.

7) Undervisers rolle, herunder vejledning

Undervisere på specialiseringsforløbet fungerer som underviser, vidensfacilitator, supervisor og vejleder, der støtter studerende i at reflektere over egen praksis og egen læring, hvorved det understøttes at teori og praksisoplevelser omsættes til viden, forståelse, færdigheder og kompetencer.

Studerende på specialiseringsforløb modtager faglig supervision, vejledning og feedback. Det foregår i grupper, og hver gruppe tilbydes 5 sessioner.

Studerende på specialiseringsforløb tildes en vejleder i forbindelse med prøven, og tilbydes 45 min individuel vejledning.

8) Specialiseringsforløbets målgruppe

Specialiseringsforløbet er målrettet dig som er social- og sundhedsassistent, og som ønsker en specialfunktion i demensarbejdet. F.eks. i samarbejdet med borgere og pårørende, som den der udvikler det faglige eller psykiske miljø rundt om mennesker med demens eller dig der ønsker at dygtiggøre dig i at vejlede og støtte kolleger i deres demensarbejde.

9) Overordnet tilrettelæggelse

Specialiseringsforløbet er på 10 ECTS-point på niveau 5 i den danske kvalifikationsramme. Forløbet er forankret i praksis, idet der på forløbet vil være læringsaktiviteter, der skal arbejdes med, mens deltageren er på arbejdspladsen.

Der forventes 280 timers læringsaktivitet, for at opnå det samlede læringsudbytte. De 280 timers læringsaktiviteter inkluderer 10 dage på uddannelsesinstitutionen, forberedelse til undervisningen, læring på arbejdspladsen, studiemakker-samarbejde, supervision, vejledning, forbedringsarbejde og prøve.

Den studerende fortsætter i sit ansættelsesforhold under læringsaktiviteterne. Dette indebærer også, at tilrettelæggelsen af forløbet tilpasses lokalt i forhold til driften. Det kan overvejes lokalt, hvordan man bedst understøtter forløbet. Det kan bl.a. overvejes, om der er behov for at tilpasse de opgaver, som medarbejderen varetager, så opgaverne understøtter medarbejdernes faglige læringsudvikling.

Forløbet varer ca. 10 måneder (eller netto 39 uger fraregnet ferie), og består ud over den studerendes egen forberedelse af:

- 10 dage, hvor den studerende møder op på uddannelsesinstitutionen.
- 9 perioder, hvor den studerende arbejder med læringsaktiviteter på sin arbejdsplads
- 7 gange, hvor den studerende arbejder med forbedringsarbejde (PDSA)
- 1 prøve på baggrund af konkret praktisk gennemført forbedringsarbejde.

Det er op til den enkelte professionshøjskole at bestemme tidspunkterne for opstart af forløbet, og skemaet herunder beskriver i overordnede træk, hvordan forløbet tilrettelægges regnet fra forløbets opstartsuge.

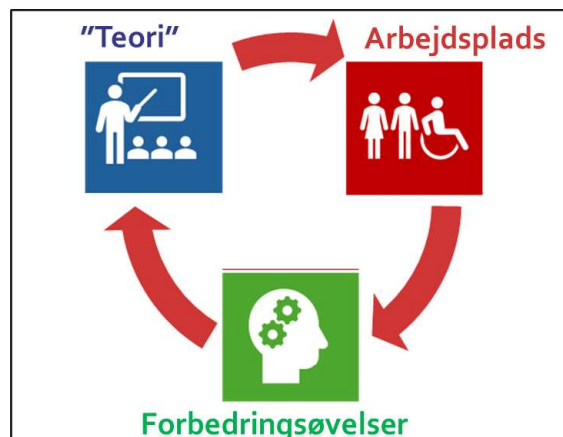
Uger	Samlet	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	
Læring på arbejdspladsen	25 uger			1			2			3				4			5		6			7			8			9													
Teoretisk undervisning	10 dage	1			2				3				4				5	6				7			8			9							10						
Forbedrings-opgaver	6+1 opgave				1.				2.				3.				4.					5.				6.									7.						
Vejledning og eksamen																																								vejlog eks.	

10) Typer af læringsaktiviteter

I specialiseringsforløbet og den læreproces som den studerende skal igennem, lægges der vægt på en understøttet struktur for arbejdet med forbedring, refleksion og samspil.

Specialiseringsforløbets pædagogik og didaktik har følgende kendetegn:

- Overordnede fælles elementer for de studerende i undervisningsforløbet
- Personcentrerede individuelle opgaver, vejledning og coaching
- Fleksibilitet og lokal forankring
- Refleksion og samarbejde
- Vekselvirkning mellem aktiviteter på arbejdspladsen, undervisning og forbedringsarbejde

Specialiseringsforløbet for SSA er inddelt i forskellige læringsaktiviteter med forskellige læringsrum og forskel i deltagelsesgrad mellem underviser og studerende. Læringsaktiviteterne er beskrevet for at synliggøre diversiteten af initiativ, arbejdsformer samt arbejdsbelastning i specialiseringsforløbet for både medarbejderens leder, undervisere og studerende på forløbet. Samlet afspejler læringsaktivitetsmodellen 280 timers læringsaktivitet.

11) Læringsudbytte

På specialiseringsforløbet for SSA i demens er der følgende læringsudbytte:

Viden og forståelse

- Den studerende skal have viden om og forståelse for kompleksiteten i demenssygdomme samt en forståelse for hvordan kognitive svigt påvirker hverdagen og livskvaliteten for den enkelte
- Den studerende skal have viden om og forståelse for spillet mellem somatisk sygdom og demens
- Den studerende skal have viden om og forståelse for lovgrundlaget og forholdet mellem etik og magt i arbejdet med borgere med demens deres pårørende
- Den studerende skal have viden om og forståelse for socialpædagogiske og kommunikative metoder i demensindsatsen samt personcentreret omsorg
- Den studerende skal have viden om og forståelse for egen rolle i forhold til at bidrage til udviklingsorienterede tiltag i samarbejde med borgere, pårørende og tværfaglige samarbejdspartnere

Færdigheder

- Den studerende skal kunne anvende den nyeste viden i tilrettelæggelsen og udførelsen af pleje, omsorg og behandling af borgere med demens inklusive metoder til observation, dokumentation og udarbejdelse af handleplaner
- Den studerende skal i et tværfagligt samarbejde kunne anvende pædagogiske metoder og herunder tilgange fra personcentreret omsorg
- Den studerende skal kunne formidle forløbenære problemstillinger og mulige løsningsforslag til samarbejdspartnere, samt vejlede og støtte kolleger samt borgere med demens og deres pårørende

Kompetencer

- Den studerende skal professionelt kunne håndtere adfærdsændringer og symptomer hos borgere med demens herunder adfærd der virker umiddelbart uforståelig eller udfordrende
- Den studerende skal kunne bidrage til udviklingsorienterede tiltag og implementering af disse via forbedringsarbejde i demensindsatsen inklusive udvikling af demensvenlige miljøer
- Den studerende skal kunne bidrage til og håndtere et professionelt samarbejde med pårørende.

12) Specialiseringsforløbets temaer

Specialiseringsforløbet for SSA i demens er struktureret i følgende 7 overordnede temaer, der samlet set giver deltagerne mulighed for at nå det ønskede læringsudbytte:

- 1) Personcentreret tilgang i samarbejdet med mennesker med demens
- 2) Forbedringsarbejdets metode
- 3) Demensformer og kobling fra sygdomslære og farmakologi til patientologi, menneskesyn, etik, kommunikation og rehabilitering
- 4) Pædagogiske og kommunikative redskaber i demensarbejdet
- 5) Personcentreret tilgang med fokus på omgivelser
- 6) Svær demens, etik, jura og velfærdsteknologi
- 7) Vejledning, oplæring og implementering